

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 30.

Indult Bétsből, Kedden, Április' 14-dikén, 1829.

B é t s.

Az Austriai Priv. Nemzeti Bank Directiója közönségesse teszi, hogy az általa beváltott Váltótzedulákból, Kedden Apr. 14-dikén 1829-ben reggeli 9 órakor 10 millió forintot fog a' Stubenthor kapu előtt lévő Glaszin (síkon), az arra rendelt hajlékban elégettetni. Az elégetés nyilván esik meg a' nézők előtt, egy Ts. K. Kommisszárius, és a' Ts. K. Státus-Hites - Centralis - Számadásvizsgáló Udv. Tisztseg jelen létében. Bétsben Apr. 9-dikén 1829.

Ns. Steiner Menyhárd,
Bank Rormányozó Helytartója.

Báró Eskes Bernát,
Bank Director.

Ns. Sina György,
Bank Director.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervárából Mártz. 28-dikán. Teheránból jött levelek írják, hogy ott a' mult hónap 12-dikén a' következendő szomorú történet esett. Az ottani Orosz Követ Gribojedoff embereivel, némelly Persa parasztok össze veszttek, mellynek irtóztató következései lettek. Az átsorgó henye nép közzül sokan belé elegyítették magokat a' perhe 's végre verekedés lett belőle. Szerentsétlenségből ezek közzül többen megölettek; mellyre a'

piatzokról számtalan népség tódult oda; hogy megöletett hazafiaiknak halálát megboszszúlja. A' Követ palotájának kapui csak hamar betörettek, és ámbár az Orosz Kozákok valamint az őrizeten lévő Persa katonák is igyekeztek ellent állani és a' népet széllyel verni, semmire sem mehettek. Az őrizet közzül négyen elesetek. A' nép a' falakat megmászta 's a' Követ lakásába bérontott, mellyben mindent, a' kit találtak dühösségekben összevagdaltak. Maga a' Sach a' fíjával Selu Szultánnal, ki Teheránban Fő Rormányozó, nagy számú katonasággal sietett segítségre, hogy a' lázzadókat megfenyítse és széllyel verje: de már késő volt. A' Követ Gribojedoff Úr hozzá tartozó embereivel együtt már ekkor áldozatja leve a' gyilkosok dühösségének. Tsak a' követségi első Titoknak Malzoff Úr szabadíthatá meg magát negyed magával a' vérontás előtt. A' Sach, Abbas Mirza és az egész Királyi Udvar felette nagy felháborodásban vagnak. A' Sach nyoltz napi udvari gyászt rendelt a' szomorú történeten való bánatjának kimutatására. Abbas Mirza minden módot elkövet, hogy illendő elégtételt adjon a' szomorú esetért. E' végre az idősb fíját egy Kajmakám-mal együtt, Gróf Paskevits Generálishoz elküldötte, hogy a' szerentsétlen eset környüállásait előadja és ezen Fővezér kívánsága szerént mindent felvilágosíthasson.

Nagy Britannia.

Parlamentbéli dolgok. Az Alsó Háznak Mártz. 26 ili Ülésében, több más Esedező levelek között, Mackintosh Úr benyújtott egyet Edinburg Városa részéről az Emancipatio mellett, mellyet (mint a' benyújtó megjegyzette) közel 8,000-en írtak alá, a' többek között amaz, a' széles nagy Világon esméretes, író Walter Scott, és a' Britanniai Tudósok feje Humphry Davy. „Beszédemet (így végzé szavait Mackintosh Úr), azzal az észrevétellel kívánom bérekeszteni, hogy annak a' példának, mellyet mi ezen Billel adunk, idegen Országokban is fog következése lenni; 's kérem a' Háznak különösen azon tagjait, kiknek a' Protestáns ügy igazán szíveken fekszik, hogy a' mit most mondok vegyék méltó figyelembe. Vannak bizonyos országok, a' honnan a' Protestánsok tellyesen kivagynak zárva; értem ama szerentsétlen Országot, melly a' Pyrenaeusoknak déli oldalánál fekszik; Olasz Országba is tsupán ideigóráig tartó tetszéstől bocsáttatnak bé; egyedül Frantzia Országban és Austriában hírnak telles polgári szabadsággal. Ha tehát az Urak a' Billel egyczéseket nem fogják adni azon okból, mivel a' Katholika Vallást úgy tekintik, mint bálvány imádást, és annak Követőit, mint a' Polgári köz kötelességeknak tellyesítésére alkalmatlankat, mint a' kiknek esküvésebe bízni nem lehet: ugyan mit gondolnak, millyen érzést fog ez gerjeszteni egy olyan Monarchában, a' kinek kezében van Protestáns atyámfijainak boldogsága? nem fog e' O benne kívánság gerjedni, a' Protestánsok Polgári jussainak semmivételére, ha látják, hogy így bánunk a' Katholikussokkal? Szabad legyen nekem azta' megjegyzést előhozni, a' mit egy nagy ember, Burke, erről a' Billről 1788-ban,

midőn azt Saville Úr akkor sürgette, tett vala, hogy t. i. ez a' Bill a' Protestánsoknak egész Európában megnyitja az előttök bezárt kapukat. En megvagyok győzettelve, hogy ha mi száraz Európának minden Protestánsait ide a' Háznak eleibe hívhatnánk, buzgón esedeznének előttünk, hogy az Emancipationnak példája által, mint pa'issal, fedeznénk az ő jussaikat is. Bízom az Istenben, hogy a' Háznak tagjai nem fognak az Országnak gyalázatjára olyan Végezést hozni, mellyet ellenünk annak bizonyosságául lehetne felhozni, hogy mi a' Katholikuskat jobban gyűlöljük, mint Protestáns atyánk fíjait szeretjük.“ —

Márt. 27-ikén a' Felső Házban számos Pro- és Anti-Katholika Esedező levelek nyújtattak elé. Lord Holland, a' ki mankón jelent meg a' házban), 50-et nyújtott bé az Emancipatio mellett. A' Litchfieldi Püspök, Gróf Harrowbynak testvérje) hasonló Esedező levelet adott elő. — Az Alsó Házban az Emancipations-Billnek egyes tikkelyjei felett folytatódtak a' Vítatások. Vyvan Úr ismét előhozta a' minapi kedves themáját (l. M. R. 22.) az Európai nagy Öszveesküvést, mellynek fejei a' Jésuiták, és első eredete a' Bétsi Congressus volt; 's tanátsolta, hogy a' Katholikuskok Esküvésebe iktattassanak bé ezen tikkelyek: hogy ők nem hiszik, hogy az Eretnekeket szabad volna megölni, és a' nékiek tett Esküvés alól a' Pápa dispensálhatja őket, 's a't; de ezen tanátslás minden voks-számlálás nélkül visszavetett. Richard Úr felolvasta a' Jésuiták viszontfeállításáról szóló 1814-iki Bullát; és némelly Kivonásokat a' Monitor a Secreta nevű könyvből, 's azt javasolta, hogy a' Billnek a' Jésuitákról és Egyházi szerzetesekről 's azoknak az Országba való bé nem eresztéséről szóló tikkelyje a' Gyarmatokra is terjesztessék

ki. Lewis Úr nagyon felesleg valónak látja a' Jésuiták megsaporodásáról való aggodást. Irlandiában tsak három Jé-suita, és Seminariumjok tsak egy van. A' mi a' *Monita Secreta* nevű könyvet illeti, az, hitelt nem érdemlő hazug Írás. Ő, Irlandiában léteben, kívánván a' Jésuiták Szerzetéről világos esméretet szerezni, különösen utánna járt a' dolognak; kihallgatta ezen tzelből Dr Ken ny Urat a' Clongowesi Seminariumnak Igazgatóját, a' ki minek-utánna bizonyos könyvek megemlíttettek, mellyekben a' Jésuita Rendnek regulái befoglaltatnak, a' *Monita Secreta* eránt is megkérdeztetvén ezt felelte „A' ki a' Jésuita Rendnek reguláit ezen könyvben foglaltatni „gondolja, tetemesen megsalatkozik. Az „egy utálatos hazug tsúfos Írás, melly a' „Szerzetre olyan dolgokat költ reá, mellyeket egy Keresztyéni módon gondolkozó ember, reá nem fogna másra, a' „nélkül, hogy bé ne bizonyítaná.“ Ezen vallomást a' Louthi érdemes Követ (Poster Úr) is személyesen hallotta. Ezen könyvet bizonyosan abból a' tzelből írták, hogy a' Jésuitákat gyűlöletesekké tennék. Neki semmi haszna nintsen a' Jésuitáknak oltalmazásában, de úgy hiszi, hogy a' Ház, ha tsak ugyan Végezést akar ez ellen a' Szerzet ellen hozni, azt nem valami előítéletből, vagy hámis Írások után kellek határoznia. Poster Úr felállván bizonyította, hogy a' *Monita Secreta* című munka, semmi hitelre nem méltó; de a' mi az Irlandiában lévő Jésuitáknak számát illeti, arról hihetlően megfélejtkezett az ő érdemes barátja (Lewis Úr) mivel azok a' Dr Ken ny kikérdeztetésekor h a r m i n t z a n voltak, azolta pedig újra szaporodtak. Azt is gondolóra kell venni, hogy ezeknek fő dolga a' térítés, annál fogva tanácsos meg sokasodásoknak akadályoztatásáról gondoskodni. Más Katholikus Országok p.o.

Franzia Ország nem szenvedik meg őket, és minél szorgalmatossabban üzik őket onnan ki, annál sűrűbben omlanak hozzánk; és ha az Országlószék gátot nem vét, az Orzágnak nyakára szaporodnak. Tudja a' Ház, millyen lármát ütöttek a' feljebbi esztendőben a' térítés miatt és ellen, midőn a' gyermekeknek egy Katholikus Oskolában Bibliát adtak a' kezekben; azt kérdi most ő azoktól az Uraktól, a' kik a' lármát segítették, hogy hát — a' Protestans Egyház bátorsága mellett nem akarnak buzogni? Stonehurstban és Clongowesben (Irlandiában) a' Jésuiták szüntelen abban futnak fáradnak, hogy minden rangúakat, Urakat szegényeket magokhoz terítsenek. (Halljuk!) Megengedi ugyan ő, hogy a' Jésuiták meggyőződésük szerént tselekszik azt, és tsak köteleességeket akarják tellyesíteni: de azért senki sem veheti tőle rossz néven, ha ő, mint Protestans, Hazáját mint Protestans Országot ezek ellen a' térítésben telhetetlen emberek ellen bátorságba helyhezletni óhajlja. — Peel Ur, azokra a' Jésuitákra vagy más Szerzetesekre nézve, a' kik tudományos tzelből vagy más dologban Angliát meglátogatni kívánják, azt a' Clausulát kérte a' Billbebeletetetni, hogy valamelyik Minister hatalmaztassék meg az ilyen esetekre, az ilyen idegen Szerzeteseknek bebótsáthatására, bizonyos meghatározott ideig legfeljebb 6 hónapig, és ha neki jónak tetszik, az adott Engedelemnek visszavonására; azon Minister minden Parlament Üléskor tartozzék az általa adott engedelmekről számolni. Hume Úr sokallotta a' Peel Ur kívánságát, melly szerént a' Minister e'féle engedelmet adhasson és tetszése szerént ismét visszavonhasson. Huskisson Úr kevesellette a' 6 Hónapot, és hosszabb időt kívánt engedtetni, de Peel Úr erősen elene volt. Vyvan Úr azt kívánta, hogy

a' Jésuiták és minden Szerzetek tiltásának el az Oskolamesterségtől; ezen tanátsot oltalmazta Trant Úr, a' ki már az előtt egyszer felállot volt, de a' nagy köhögés és nevetés miatt szóhoz nem jöhetett. A' tanátlás visszavetett. —

Mártz. 30-kán az Alsó Házban az Emancipations-Bill harmadszor felolvastatott és kiáltás által (a' volksokat számlálni nem is próbálták) elfogadtatott. A' kihirdetést nagy örömlármá, követte. Peel Urat körül állották, nékie szerentsét kívántak és kezét szívesen szorongatták. Az Ülés reggeli 4 órakor oszlott el. (Ezen Ülésre közelébről vissza fogunk térni.)

London, Aprilis 1 napj. Tegnap előtt estve egy Kurir érkezett Nápolyból (Stratford-Canning Úrtól a' Külső Ministerhez. Az a' híre, hogy Stratford-Canning Úr vissza hivatattik, és helyébe Konstantzinápolyi Követté Gordon Ur (Lord Aberdeennek testvérje) neveztelik, a' ki egyenesen Konstantzinápolyba fog menni. — Gróf Eldon Mártz. 28-ikán a' Királynál volt audentzián (most legelőször, miolta a' Lord Cancellariusságot letette), melly 4 órákig tartott, és Ő Felségéhez 60 Antikatholika Esedezőlevelet nyújtott bé. Az azelőtti Szerdán Lord Mansfield hasonló audentzián volt hasonló tzélből. Hertzeg New Castle is szándékozik a' napokban Windsorba kimenni, hogy Ő Felségét a' Koronázási Esküvésről az ő gondolkozása szerint felvilágosítaná. — Hertzeg Wellington Márt. 30-kán kiment Windsorba. — Az az óriási Esedezőlevél, mellyet a' Cumberlandi Hertzeg a' minap benyújtott az Irlandiai Protestánsok részéről 1890 Pergament-bőrből volt öszvetsínálva, mellyet ha hosszában kiterjesztenének, 1 és 1/8 ánglus mértföldnyire nyulna.

Frantzia Ország.

Páris April. 5-kán. A' Ministerek Márt. 30-kán gyűlést tartván arról tanátskoztak, kit kelljen Külső-Ministerré választani Gróf La Ferronays helyébe, a' ki, kitelven a' nékie adatott engedelemnek ideje, most újlag kéri elbocsátatását. A' Courier híhetőnek gondolja, hogy ezen Hívtal Rayneval Urra, de ismét tsak interimaliter, biztatitak. — Ugyan tsak a' Courier azt is hirdeti, hogy a' három Hatalmasságoknak, kik a' Londoni Tractatust szerzeték, Meghatalmazottjai Londonban új Egyességszerzést kötöttek, mellyben a' Görög Ország határai (a' mult Nov. 16-diki Protokollum szerint tsak Moreát és egynehány közel eső szigeteket foglalták magokban) megszélesítetnek, és Attikára 's a' Peloponnesus északi részében fekvő néhány más birtokokra is kiterjesztetnek.

A' Követek Házában Márt. 30-kán a' régi arany és ezüst pénzeknek újra öntéséről volt szó. A' régi 5, 6, 12, 24, és 48 Livrás ezüst 's arany pénzek öszve olvasztatnak és a' Tizedes (Decimál) mérték szerint újra verettetnek; az újraönteni való pénz summáját a' Finantz Minister 600 milliomra tette. Ezen újraöntésre 5 esztendő adattatott. — Ugyan ezen Ülésben elkezdődtek a' Vítatások a' Megyés törvénynek egyes tzikkelyjei felett, mellyek a' Márt. 31-iki és April. 1 és 2-iki Ülésekben folytattattak.

Pápa Birtoka.

A' Római Diario April. 1 napján, a' Pápa Választást ekképen írja le: „Tetszett a' Gondviselésnek a' minden Hívók buzgó könyörgéseit meghallgatni, és a' Szent Egyház árvaságának, a' Szent Széknek 49 napi üresen állása és a' Concla-

vénak 56 napig való tartása után, határt tenni. Ő Emtziája Fő Tisztelendő Castiglione Ferentz Xavér, Kardinális, Tuskulanumi Püspök, Nagy-Penitentziarius, és az Index' Congregatiójának Praefectusa a' tegnap reggeli vizsgáló-voksolásban Pápává választatott. Az Új Választatott megkérdeztetvén a' Sz. Collegium Dekánya Kardinális Somaglia által: van e' akarata az Egyházi legfőbb méltóságot felvenni? azt felelte, hogy Ő az Isten akaratján megnyugszik, és VIII Pius nevet veszen fel magának. Ekkor megjelent a' Fő Tzerimoniás Mester Mgr Zucché, és mint a' Sz. Széknek Jegyzője törvényesen feltette Írásba ezen Névnek felvételét. — Kardinális Albani és Caccia-Piatti Urak, mint első Diaconusok közbenvévén az újonnan választott Pápát a' Segrestyébe bévezették, a' hol a' Pápai Ornatust felvette. Innen a' Quirinali Kápolnába ment Ő Szentsége, a' hol az Oltár léptsőjénél álló Vivő-székbe (Sedia gestatoria) leülvén, a' Kardinális Uraktól az első hódolást kéz-tsókolás és kétszeri megölelés által, elfogadta. Ekkor Kardinális Galoffi mint a' R. Sz. Egyház Camerlengója Ő Szentségének újjára vonta a' halász-gyűrűt, melyet Ő Szentsége a' Fő Tzerimoniás Mesternek által adott, hogy a' Tőle választott nevet metszetné reá. Azonközben kihirdette. Kardinális Albani, mint első Diaconus a' Quirinali Tornázt felett lévő nagy Balconról a' népnek nagy felszóval az Egyház Fejének lett választását a' következő szókkal „Annuntio „Vobis gaudium magnum; Pam habemus Eminentissimum „ac Reverendissimum Dominum „Franciscum Xaverium Episcopum, S. R. E. Cardinalem Castiglioni, qui Sibi nomen imposuit Pius VIII (Hirdetek tinétek nagy örömet; Pápánk lett Ő Emtziá-

ja Fő Tisztelendő Xaver Ferentz Ur, Tuskulanumi Püspök, a' R. Sz. Egyháznak Kardinálisa Castiglioni, a' ki magának VIII Pius nevet veve fel.) Ezen örvendetes hírre a' Quirináli nagy piacon a' két óra oltá szakadatlanul eső zápor-nak ellenére is teméntelen számmal egybegyült sokaság örömkialtásokra fakadt; 's egyszersmind az Angyalvárbeli ágyúk dörgése és a' minden Harangok megszólamlása tudtára adta az örvendetes dolgot az egész Városnak. Eleven öröm foglalta el Rómának minden lakosait, mellynek Ekhóját nem sokára az egész Katholikus Világ hangoztatni fogja. — Ma délután 3 órakor kijött Ő Szentsége a' Quirinálból a' Vatikánumba, a' hol a' Sixtus Kápolnájában a' Kardinális Uraktól a' második hódolást, láb- 's kéz-tsókolás és megölelés által, elfogadta. Innen a' Vatikánumi Templomba ment Ő Szentsége, a' hol a' Pápa-Oltárára (Altare della Confessione di S. Pietro) fellépvén és egy veres vánkosra leülvén, a' harmadik és nyilvánosságos hódolást a' Kardinális Uraktól elfogadá. — Kardinális Albani Ő Emtziáját Status Titoknokká, Kardinális Gregorio Urat Nagy Penitentziariussá méltóztatott Ő Szentsége ki-nevezni.

Az új Pápa Cingoli Városában született Nov. 20-kán 1761-ben, Montaltoi Püspökké lett 1800-ban Aug. 11-kén. Az 1808-iki Politikai Változásoknak következtében déli Frantzia Országba küldtetett, a' holott is 1814-ig lakott. Az 1816-iki Mártz. 8-diki Consistoriumban a' Montaltoi Püspökségből a' Cesenai Püspökségbe általtetett és Kardinális pappá, 's tsak hamar azután széles esméreteiért, Nagy Penitentziariussá neveztetett.

Német-Ország.

A' Hessen-Homburgi Uralkodó Landgróf Fridrik Jó'sef Ő Hertzeg-

sége April. 2-kán estvéli 6 és 7 óra között a' világból kimult. — A' megboldogult Hertzegnek nem lévén gyermekei; a' Homburgi Birtok Lajos Hertzegre Burkus Kir. Generálisra (testvére a' megholtnak) fog által szállani.

A' Badeni Nagy-Hertzegségben Márt. 12-kén minden külső Országi Váltópénzek, kivéven a' Bavariai, Würtembergi, és Hessen-Darmstadti garasosokat és kétgarasosokat, megtiltattak.

Görög Ország.

Corfui levelek és Újságok, mellyek Mártz. 28-dikáig terjednek a' következendőket írják. Görög Ország Praesidense Gróf Capodistrias Mártz. 2-dikán elindult Eginából a' Helena nevű Orsz. Fregáton Napoli di Romániába, a' honnan Navarinba szándékozik menni. Minekelölte útnak indult a' Praesidens, egy Kormányzéki Végzést adott ki, mellyet a' Görög Státushoz intézett, 's benne ezeket rendeli. 1) A' Ministeri Tanács, egy Elölülő alatt, megfogja vizsgálni és ítélni, a' szerént a' mint eleibe adatott, mind azokat, mellyeket vagy a' Státus-, vagy a' Kormányzéki Titoknok eleibe fog terjeszteni. 2) A' Státus Titoknok valamint a' külső Kormányzéki Titoknok is az Igazgató Szék mostani helyén Eginában maradnak, és ez által meghatalmaztatnak, hogy minden, hozzánk intézett leveleket vagy közléseket általvehessenek. 3) A' fenn megnevezett két Titoknok által közölheti velünk a' Ministeri Tanács végzéseit."

A' Hadi tudósításoknak, mellyek Görög Országból jöttek summás előadása ez:

Ypsilanti Demeter, és a' vezérlése alatt lévő Ezredések Maurovunioti, Eumofopulo, Dyovunioti 's a' t. elfoglalták ugyan a' mult Dec. végén

Livadiát, Petrát, Talendit, Martinot, Salonát, 's a' t. valamint nyugotra is Curch és Dentzel Generálok sokat foglaltak, nevezetesen Karpeniszit Dec. 23-dikán megvették; de későbben a' Törökök egyesítvén erejüket némelly helyeket Januariusban vissza vettek. Azolta az újabb tudósítások szerént ismét megfordult a' hadi szerentse, és a' Görögöknek kedvezett. Ezekből látjuk, hogy Mahmud és Omer Basa minden foganat nélkül igyekeztek a' Görögöket elfoglalt helyeikből kiverni, sőt kéntelenek voltak Livadiából is kitakarodni. Ypsilanti vezér egy tsatáról teszen említést, arról írt hivatalos levelében, 's ezt jegyezi meg, hogy a' Törökök Febr. 10-diken hajtottak neki a' magokat besántzolt Görögöknek, és szokások szerent dühös hevességgel. Ezek pedig jó közel hévárták őket, 's akkor rájuk lövén, mind annyiszor sok embert elvesztettek 's vissza nyargaltak. A' negyedszeri megtámadáskor a' Török vezér is elesett, mellyre minden bátorságok elesett; üzöbe vétettek, és 200 holtakat hagyván a' tsata helyen, 5 zászlót és sok tábori jószágot elvesztettek. Ezen tsatában legnevezetesebb az, hogy a' Görögök közzül egy ember sem esett el, és csak egy sebesítetett meg.

A' legújabb hadi tudósítások Mártz. 17-dikéig terjednek. Ezen a' napon adták fel a' Törökök Vonitza várát. Az Artai kikötő mellett, Curch Generálisnak, minekutánna sokáig és kemény ellentállással oltalmazták azt, melly idő alatt minden eleségből kifogytak.

Burkus Ország.

Az Orosz Követ Berlinben Mártz. 31-kén kiadott Jelentésében kihirdette, hogy azok az Orvosok és seborvosok, a' kiknek kedvek van az Orosz Tábor-

nál szolgálatot vállalni, mihelyt Bizony-
ságlevclct mutathatnak alkalmas voltok-
ról és tapasztaltságokról, magokat a' ne-
vezett Követsegnél jelenthetik.

Újabb Tudósítások Nagy Britanniából.

London, April. 2-kán. Az Eman-
cipations Bill, Márt. 31-kén a' Felső Ház-
ba általvitetett. Peel Úr volt a' Vezető-
je azon Követsegnak, melly az Alsó Ház-
ból a' Billnek általvitelére kinevezetett.
Hertzeg Wellington kívánságára a'
Bill első ízben felolvastatott, a' nélkül,
hogy valaki ellene észrevételeket tett vol-
na. Melly megcsévén a' Hertzeg azt taná-
tsolta, hogy a' másodszeri Olvasás a' kö-
zelebbi Tsötörtökre (April. 2-kára) ha-
tározassék. Lord Malmesbury és
Lord Bexley továbbra kívánták azt ha-
lasztani, mivel két nap nem elég a' Bill-
nek illendő megfontolására. A' Hertzeg
erre azt felelte, hogy a' kérdés a' Parla-
ment kezdete óta mindennapos lévén,
(a' mennyiben az Esedezőlevelek bényuj-
tásakor szüntelen e' forgott fel) elég idő
volt annak megfontolására, annál fogva ő
azt óhajlja, hogy a' másodszeri felolva-
sás Tsötörtöknél meszszebbre ne halasz-
tassék. Rövid Vítalás után megállapítá-
tott, hogy a' Bill April. 2-kán másod
ízben felolvastassék. — Az Emancipatio
barátjai legkisebbé sem kételkednek ró-
la, hogy a' Bill a' Felső Házban is ke-
resztül fog menni, még pedig (a' mint
számítják) legalább is 45 voks több-
séggel.

E l e g y e s D o l g o k .

Drága Temetés. A' Madagaskári Ki-
rály, Radanna Majeka, a' mult 1828-
dik eszt. Jul. 24-dikén, 37 esztendő-
s korában meghalálozott. Igazságszerető, s
alattavalóinak boldogításában fáradhatat-

lanul munkás Fejedelem lévén, halála a'
fő várost mély bánatba borította. Férj-
fiak, Asszonyok, Ifjak, mindnyájan le-
borotváltatták hajokat, fájdalomok jeléül.
A' temetés Aug. 13-kán e'ként ment vég-
hez: A' vereshársonnyal bévont, arany
rojtokkal gazdagon körülvevtt koporsót
60 tiszt vitte a' temetőbe. Ezt a' Királyi
família's a' nép zokogva késérte. A' sir
fenekére alól drága arany, ezüst, és kris-
tály edények rakattak; ezekre minden-
féle ritka és sokat érő fegyverek, drága-
kövek, órák, öltözetek; felyül reájok
XVI-dik's XVIII Lajosnak, IV György-
nek, Napoleonnak, Nagy Fridriknek
olajba festett képeik, továbbá, Napoleonnak,
Kleber, Masséna Grlsoknak Beau-
harnais Eugennek, Poniatovskynak's a'
t. rézre metszett képeik, Európai tájjé-
kok és ülközetek rajzolatai, 's a' t. mel-
lyekben a' megholt Király gyönyörköd-
ött. Kész pénzben raktak még reá 150,000
piásztért, és az ezüst koporsót, melly
14,000 piásztérbe került ezekre helyhez-
tették. A' temetésnél levágtak áldozatul
20 ezer ökröt. Az egész temetés 350 ezer
piásztérbe került. A' követ bérakott sir
felibe, egy Frantzia építő mester igen
pompás Mausoleumot épített.

Londonban egy ágyúval próbákat
tettek, melly egy óra alatt 60-szor tölti
meg maga magát's ugyan annyiszor lö-
vi ki a' töltést. Mind ez gőz creje által
megy végbe. A' feltalálója ezen mester-
séges ágyúnak Zinnwieser, Hanau-
ban született Német. Ahoz érto tagokból
egy Commiszszio elcibe terjesztetett,
hogy vizsgálja meg és adja vélekedését a'
felől, ha lehetne e' az ilyen készületű ágyú-
nak hasznát venni és mi módon?

Ugyan ez a' Zinnwieser nevű Me-
chanicus olyan mesterséges nyergel talált
fel, mellyel a' lovagló, ha alatta a' ló
megijedne, megszilajodnék's a' rajta ülőt

elragadná, arról a' nyereggel együtt bátran 's minden veszedelem nélkül egy szempillantás alatt leereszkedhetik. E' végre a' nyereg elején egy sinórt kell tsak megrántani; mellyre a' nyereg kengyeléstől a' lovaggal együtt mintegy leemelődik 's alóla a' ló kiszalad. — Ezzel már igen sok próbát tettek Angliában, még pedig mindenkor szerentsésen, úgy hogy 8—9 esztendő gyermekek is minden se-relem nélkül leereszkednek a' legszila-jabb lovokról is. — A' feltalálója igen drága ajándékokat nyert az Anglus Kírálytól, és 20 esztendei Privilegiumot hasznos találmányára, melly idő alatt tsak neki szabad e' féle készületű nyere-geket készíteni.

Hallstadt-ban a' Ménus mellett egy borkereskedő nagyon elhíresedett ar-ról, hogy igen jó és régi ó borai van-nak. Ez most a' találmányát, mellyel borait jóvá 's óvá szokta tenni közönsé-gessé tette, melly ebben áll. Kő hordót tsináltatott és azt kőből rakott verembe helyezteti, megtöltvén új borral. A' ve-rembe előre oltatlan meszet hányat. Ek-kor vizet tölt a' mészre, mellyre a' bor tsak hamar forrni kezd. Így forr a' bor, minéműségéhez képest, mintegy 20—24 óráig, 's akkor a' veremből ki kell ven-ni, és a' bort üvegekbe töltögetni és a' nap fényre kirakni. Ha az idő nem ked-vez; mind addig üvegekben kell a' bort hagyni, míg a' nyári meleg napokon 4—5 hétig napon állhat. Ez után hordó-

ba lehet töltögetni és jó pintzébe tenni. Ezen mód által annyira megérik, 's meg-javul még a' savanyú és vadízú bor is, mint ha az legjobb helyen termelt 'smár 30 esztendeig állott volna a' pintzében. Szaga, szamatja, illatja és íze olyan, hogy azt a' legtapasztaltabb borhoz értő sem különböztetheti meg a' sok eszten-dős ó börtől; nem tsak hanem azok köz-zül mindenkor inkább választja ezt.

Magyar Ország.

Pestről Apr. 8-dikán.

Azon országos nagy Deputatio, melly Pesten Ö Ts. K. Fő Hertzegségének ke-gyes Nádor-Ispányunknak bölts kormá-nyozása, és előlülése alatt az országos tárgyakban olly húzomos ideig fáradha-tatlan szorgalommal, és buzgósággal mun-kálkodott, 's azokat a' jövő ország-gyű-lésre készítgette, minékutánna a' mult Szombaton, April. 4-dikén ez úttal utól-só ülését tartotta, a' jövő Május hónapig eloszlott.

A' pénz folyamat Aprílis 13-dikán;

közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	98 1/2
Az 1820-béli sorsosok,	163 3/4
Az 1821-béli hasonlók,	125 5/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obli-gátzióji, 54 1/4 for. keltek, mind Conv-	
A' Bank-Aktziák keltek — forinton	
Conv. Pénzben.	

A' mai Újsággal küldjük az Olvasó Könyvtárnak 7-dik árkusát tisz-telt Olvasóinknak.

Béts leírását, mellynek utolsó árkusa ez a' 7-dik, külön is meg lehet ugyan-venni, de tsak akkor, ha a' hozzá tartozandó Mappa elkészül, mellyről akkor je-lentést fogunk tenni.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)